

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 13. 11. 2018
COM(2018) 745 final

2018/0390 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti, pokiaľ ide o vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Spojené kráľovstvo“) vystúpi z Európskej únie 30. marca 2019 (ďalej len „dátum vystúpenia“) a stane sa treťou krajinou. V súčasnosti sú občania Spojeného kráľovstva aj občanmi Únie. Majú základné právo na slobodný pohyb a pobyt v rámci Únie a právo vstúpiť do akéhokoľvek iného členského štátu bez vstupného víza alebo rovnocennej formality. Štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi¹, budú mať toto právo dovtedy, kým sa na nich prestane uplatňovať právo Únie o voľnom pohybe občanov Únie. Stane sa tak 30. marca 2019, pokiaľ sa v ratifikovanej dohode o vystúpení podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii nestanoví iný dátum alebo Európska rada po dohode so Spojeným kráľovstvom jednomyselne nestanoví iný dátum.

Preto bude potrebné určiť, či štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, budú pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov podliehať vízovej povinnosti, alebo či budú od tejto povinnosti oslobodení. Určenie toho, či štátny príslušník tretej krajiny podlieha vízovej povinnosti alebo je od nej oslobodený, je stanovené v nariadení Rady (ES) č. 539/2001². V prílohe I k nariadeniu sa uvádza zoznam krajín, ktorých štátni príslušníci podliehajú vízovej povinnosti, a v prílohe II sa uvádza zoznam krajín, ktorých štátni príslušníci sú od tejto povinnosti oslobodení. Na účely uvedeného určenia je potrebné legislatívne opatrenie s cieľom zaradiť Spojené kráľovstvo do jednej z príloh k nariadeniu (ES) č. 539/2001 od dátumu, keď sa na Spojené kráľovstvo prestane uplatňovať právo Únie.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami politik v oblasti tejto politiky

Nariadenie (ES) č. 539/2001 uplatňujú všetky členské štáty – s výnimkou Írska – a krajiny pridružené k schengenskému priestoru (Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko). Toto nariadenie je súčasťou spoločnej vízovej politiky Únie pre krátkodobé pobyty v dĺžke 90 dní počas ktoréhokoľvek 180-dňového obdobia. Spojené kráľovstvo nikdy nebolo týmto nariadením viazané.

Keďže sa Írsko na schengenskom *acquis* v oblasti vízovej politiky nezúčastňuje, osobitné dvojstranné dojednanie („spoločná oblasť cestovania“), ktoré má so Spojeným kráľovstvom a ktoré občanom oboch krajín umožňuje bezvízový styk medzi Írskom a Spojeným kráľovstvom, nie je dotknuté nariadením (ES) č. 539/2001 ani týmto návrhom zmeny.

Kritériá, ktoré by sa mali na základe individuálneho posúdenia zohľadniť pri určovaní tretích krajín, ktorých štátni príslušníci podliehajú vízovej povinnosti alebo sú od nej oslobodení, sú stanovené v článku –I nariadenia (ES) č. 539/2001. Zahŕňajú kritériá súvisiace s „nelegálnym prisťahovalectvom, verejným poriadkom a bezpečnosťou štátu, hospodárskymi výhodami, najmä z hľadiska cestovného ruchu a zahraničného obchodu, a s vonkajšími vzťahmi Únie s príslušnými tretími krajinami, najmä vrátane rešpektovania ľudských práv a základných

¹ V zákone o britskej štátnej príslušnosti sa rozlišuje šesť kategórií (britských) štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva. Jednou z týchto kategórií sú britskí občania a v súčasnosti sú občanmi Únie. Ostatných päť kategórií nie je súčasným návrhom ovplyvnených (pozri oddiel 5).

² Nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. ES L 81, 21.3.2001, s. 1).

slobôd, ako aj dôsledkov regionálnej súdržnosti a reciprocity“. Takisto je dôležité venovať osobitnú pozornosť aj bezpečnosti cestovných dokladov vydaných príslušnou treťou krajinou.

Prílohy k nariadeniu (ES) č. 539/2001 boli naposledy zmenené v roku 2017 nariadením (EÚ) 2017/372 a nariadením (EÚ) 2017/850, ktorými sa Gruzínsko a Ukrajina presunuli z prílohy I (krajiny s vízovou povinnosťou) do prílohy II (krajiny oslobodené od vízovej povinnosti). Komisia predložila aj ďalšie dva návrhy týkajúce sa Kosova^{*3} a Turecka⁴. Nariadenie (ES) č. 539/2001 sa v súčasnosti kodifikuje⁵, preto bude potrebné všetky odkazy na toto nariadenie v návrhu nahradiť odkazmi na kodifikované nariadenie po nadobudnutí jeho účinnosti, ku ktorému pravdepodobne dôjde do konca roka 2018.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Vedenie úplných a aktuálnych zoznamov tretích krajín v prílohách k nariadeniu (ES) č. 539/2001 je kľúčovým prvkom na uľahčenie prekračovania vonkajších hraníc členských štátov. Komisia vo svojom oznámení o prispôbení spoločnej vízovej politiky novým výzvam⁶ zdôraznila, že je to nevyhnutný predpoklad zaistenia bezpečnosti a náležitého fungovania priestoru bez kontroly vnútorných hraníc. Rovnaké ciele sa sledujú aj v návrhoch Komisie na zmenu vízového kódexu [nariadenie (ES) č. 810/2009]⁷ a nariadenia o VIS [nariadenie (ES) č. 767/2008]⁸, ktoré sú v súčasnosti predmetom rokovania spoluzákondarcov. Podobne je cieľom navrhovaného nariadenia o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami Únie⁹ spojiť a komplexne posilniť informačné nástroje Únie v oblasti riadenia hraníc, migrácie a bezpečnosti.

Bezpečnosť a riadenie vonkajších hraníc Únie sa ďalej zlepšuje nariadením (EÚ) 2017/2226¹⁰, ktorým sa zriaďuje systém vstup/výstup. Hlavnými cieľmi tohto nariadenia je zlepšiť kvalitu hraničných kontrol štátnych príslušníkov tretích krajín a zabezpečiť systematickú a spoľahlivú identifikáciu osôb, ktoré prekročili povolenú dĺžku pobytu. Budúci systém vstup/výstup bude preto dôležitým prvkom, ktorý má zabezpečiť, aby štátni príslušníci tretích krajín využívali bezvízové pobyty v schengenskom priestore zákonným spôsobom, a ktorý pomôže zabrániť neregulárnej migrácii štátnych príslušníkov krajín oslobodených od vízovej povinnosti.

Nariadenie (EÚ) 2018/1240¹¹, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), odstráni problém chýbajúcich informácií, pokiaľ ide o cestujúcich oslobodených od vízovej povinnosti pri prekračovaní vonkajších hraníc. Systém určí

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

³ COM(2016) 277 final zo 4. 5. 2016.

⁴ COM(2016) 279 final zo 4. 5. 2016.

⁵ COM(2018) 139 final zo 14. 3. 2018.

⁶ COM(2018) 251 final zo 14. 3. 2018.

⁷ COM(2018) 252 final zo 14. 3. 2018.

⁸ COM(2018) 302 final zo 16. 5. 2018.

⁹ COM(2017) 794 final z 12. 12. 2017.

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2226 z 30. novembra 2017, ktorým sa zriaďuje systém vstup/výstup na zaznamenávanie údajov o vstupe a výstupe štátnych príslušníkov tretích krajín prekračujúcich vonkajšie hranice členských štátov a o odopretí ich vstupu a stanovujú podmienky prístupu do systému vstup/výstup na účely presadzovania práva, a ktorým sa mení Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a nariadenia (ES) č. 767/2008 a (EÚ) č. 1077/2011 (Ú. v. EÚ L 327, 9.12.2017, s. 20).

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 z 12. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/1624 a (EÚ) 2017/2226 (Ú. v. EÚ L 236, 19.9.2018, s. 1).

oprávnenosť štátnych príslušníkov tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti pred ich cestou do schengenského priestoru a to, či táto cesta predstavuje bezpečnostné riziko, riziko nelegálneho prisťahovalectva alebo vysoké epidemiologické riziko.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom je článok 77 ods. 2 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v ktorom sa stanovujú opatrenia týkajúce sa spoločnej vízovej politiky.

- **Subsidiarita, proporcionalita a výber nástroja**

Keďže Únia zaviedla spoločnú vízovú politiku vrátane nariadenia uvádzajúceho zoznam krajín oslobodených od vízovej povinnosti a krajín s vízovou povinnosťou [nariadenie (ES) č. 539/2001], vymedzenie alebo zmenu vízového režimu štátnych príslušníkov tretích krajín je možné dosiahnuť len legislatívnym aktom Únie, ktorým sa mení toto nariadenie. Členské štáty nemôžu konať samostatne. Na dosiahnutie politického cieľa nie sú k dispozícii žiadne iné (nelegislatívne) možnosti.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Pri posudzovaní kritérií zakotvených v nariadení (ES) č. 539/2001 na určenie toho, či by štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, mali podliehať vízovej povinnosti alebo by mali byť od nej oslobodení, Komisia použila široké spektrum zdrojov údajov. Ide o údaje Eurostatu o prisťahovalectve podľa štátnej príslušnosti, údaje národného štatistického úradu Spojených národov a Spojeného kráľovstva o počte štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí žijú v ďalších 27 členských štátoch Únie (štáty EÚ27), prieskumy medzi cestujúcimi o počte ciest štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva do štátov EÚ27¹², odhady odvetvia týkajúce sa výdavkov cestujúcich zo Spojeného kráľovstva¹³ a údaje o obchode medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom¹⁴. Faktorom pri hodnotení kritérií bol aj úzky vzťah medzi štátmi EÚ27 a Spojeným kráľovstvom po 46 rokoch jeho členstva v Únii.

- **Posúdenie vplyvu**

Zmena nariadenia (ES) č. 539/2001 je potrebná v dôsledku vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie. Vzhľadom na potrebu včasných opatrení a so zreteľom na závery uvedenej analýzy úplné posúdenie vplyvu nebolo vykonané. Sú len dve možnosti politiky: začleniť štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, do prílohy I (s vízovou

¹² Národný štatistický úrad, [Travelpac: travel to and from the UK](#) (Travelpac: cestovanie do a zo Spojeného kráľovstva). September 2018.

¹³ Centrum pre hospodársky a obchodný výskum (Centre for Economics and Business Research) [The economic importance of UK outbound tourism to the EU27 economies](#) (Hospodársky význam pasívneho cestovného ruchu Spojeného kráľovstva pre hospodárstvo EÚ27). September 2017.

¹⁴ Informačný dokument Dolnej snemovne (House of Commons) č. 7851 [Statistics on UK-EU trade](#) (Štatistika obchodu medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ). Júl 2018.

povinnosťou) k nariadeniu (ES) č. 539/2001, alebo ich začleniť do prílohy II (oslobodené od vízovej povinnosti) k nariadeniu.

Komisia dospela k záveru, že štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, by pri cestách do Únie na krátkodobý pobyt mali byť oslobodení od vízovej povinnosti. Štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, majú v súčasnosti ako občania Únie právo na voľný pohyb podľa zmlúv a smernice 2004/38/ES¹⁵. Môžu sa pohybovať a zdržiavať v celej únii bez toho, aby museli byť držiteľmi víz. Hoci štátni príslušníci Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, od dátumu vystúpenia Spojeného kráľovstva už nebudú občanmi Únie a nebudú mať právo na voľný pohyb osôb po skončení uplatňovania práva Únie, bolo by prospešné udržiavať úzke prepojenie medzi britskými občanmi a občanmi Únie, ako aj uľahčiť cestovanie na účely podnikania a cestovného ruchu. Keďže je Spojené kráľovstvo klasifikované Svetovou bankou ako hospodárstvo s vysokými príjmami a je členom OECD, zodpovedá profilu krajiny, ktorá by v zásade predstavovala nízke riziko neregulárnej migrácie do Únie.

Kontroly štátnych príslušníkov tretích krajín vykonávané na vonkajších hraniciach, ktoré sa budú uplatňovať na štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, po tom, ako sa na nich prestane uplatňovať právo Únie o voľnom pohybe občanov Únie, sa na účely riadenia bezpečnostných rizík zdajú dostatočné. Spojené kráľovstvo okrem toho vydáva biometrické pasy, ktoré sú v súlade s normami Medzinárodnej organizácie civilného letectva. Okrem toho, ak vzniknú akékoľvek migračné alebo bezpečnostné riziká súvisiace so štátnymi príslušníkmi Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, ktoré si vyžadujú naliehavé opatrenia na pozastavenie bezvízového styku, táto situácia sa môže riešiť v rámci mechanizmu pozastavenia stanoveného v článku 1a nariadenia (ES) č. 539/2001.

Štáty EÚ27 sú pre Spojené kráľovstvo najväčším obchodným partnerom, v roku 2017 na ne pripadalo 44 % celkového vývozu zo Spojeného kráľovstva a 54 % dovozu do tejto krajiny. Hoci by sa objem obchodu po vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie mohol znížiť, Únia a Spojené kráľovstvo si vzhľadom na geografickú blízkosť a historicky úzke prepojenia vo svojich hospodárstvach pravdepodobne udržia dôležité obchodné vzťahy. Okrem toho v štátoch EÚ27 (s výnimkou Írska) v súčasnosti žije približne 800 000 štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva¹⁶ a každoročne sa do nich presťahuje okolo 50 000 štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva¹⁷. Tieto aspekty prispievajú k vysokému objemu ciest zo Spojeného kráľovstva do štátov EÚ27: Osoby s pobytom v Spojenom kráľovstve uskutočnili do štátov EÚ27 v roku 2016 celkom 53 miliónov ciest, či už na účely podnikania, rekreačné alebo iné účely, pričom ich výdavky počas pobytu v týchto členských štátoch dosiahli výšku približne 28 miliárd EUR. Zavedenie vízovej povinnosti pre štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, by mohlo viesť k oslabeniu hospodárskeho prínosu pre Úniu vyplývajúceho z týchto ciest, obmedzeniu obchodných vzťahov a poškodeniu hospodárskych záujmov Únie.

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77).

¹⁶ Národný štatistický úrad [Living abroad: British residents living in the EU](#) (Život v zahraničí: obyvatelia Spojeného kráľovstva žijúci v EÚ). Apríl 2018.

¹⁷ Eurostat [Immigration by age group, sex and citizenship](#) (Prist'ahovalectvo podľa vekovej skupiny, pohlavia a štátnej príslušnosti). Apríl 2018.

Spojené kráľovstvo je členom Rady Európy. Únia a Spojené kráľovstvo prikladajú otázkam ľudských práv a základným slobodám podobný význam, čo dokazuje dodržiavanie Európskeho dohovoru o ľudských právach Spojeným kráľovstvom. Spoločné hodnoty vyplývajúce zo spoločného záväzku k demokracii a právnemu štátu budú pokračovať aj po vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie. Malo by sa to prejavovať aj uľahčením cestovania medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom, a to zavedením bezvízového režimu pre štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva.

Vláda Spojeného kráľovstva vyhlásila svoj zámer nepožadovať od občanov členských štátov EÚ27 víza na krátkodobé pobyty na účely cestovného ruchu a podnikania¹⁸. Tento zámer je teraz potrebné formalizovať, aby sa naň občania mohli spoliehať, a spoluzákonnodarcovia by mali pokrok v tejto oblasti zohľadniť počas legislatívneho procesu týkajúceho sa tohto návrhu. Ak sa Spojené kráľovstvo v budúcnosti rozhodne jednostranne uložiť vízovú povinnosť všetkým alebo niektorým občanom Únie¹⁹, aktivuje sa mechanizmus reciprocity podľa článku 1 ods. 4 nariadenia (ES) č. 539/2001. To by potom viedlo k zavedeniu vízovej povinnosti.

Občania väčšiny európskych krajín, ktoré nie sú členmi Únie, ako aj britskí štátni príslušníci, ktorí nie sú britskými občanmi, môžu v súčasnosti cestovať do schengenského priestoru bez víz. Vzhľadom na tesnú blízkosť Spojeného kráľovstva k Únii sa na základe úvah o regionálnej súdržnosti hovorí aj v prospech zahrnutia Spojeného kráľovstva do zoznamu krajín oslobodených od vízovej povinnosti.

Akékoľvek zostávajúce riziká súvisiace s bezvízovým cestovaním štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, do Únie by sa mali zmierniť prostredníctvom nedávno prijatých opatrení na zlepšenie riadenia vonkajších hraníc Únie, najmä systému vstup/výstup a európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), ktoré sa budú uplatňovať na štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva po tom, čo sa na nich prestane uplatňovať právo Únie o voľnom pohybe občanov Únie, tak ako na ostatných štátnych príslušníkov tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuplatňuje sa.

- **Základné práva**

Tento návrh nemá žiadne negatívne dôsledky pre ochranu základných práv v Európskej únii. Umožnením bezvízového cestovania štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, do Únie sa uľahčí cestovanie, napríklad v súvislosti s právom na rodinný život.

¹⁸ Vláda Spojeného kráľovstva [The future relationship between the United Kingdom and the European Union](#) (Budúce vzťahy medzi Spojeným kráľovstvom a Európskou úniou). Júl 2018, body 76 – 78. Ani v správe Poradného výboru Spojeného kráľovstva pre migráciu sa neodporučilo zavedenie vízovej povinnosti pre krátkodobé pobyty občanov Únie v Spojenom kráľovstve (Poradný výbor pre migráciu [EEA migration in the UK: Final report](#) (Migrácia z krajín EHP do Spojeného kráľovstva: záverečná správa). September 2018, politické odporúčanie č. 30, s. 4).

¹⁹ V každom prípade, pokiaľ sa na Spojené kráľovstvo vzťahuje právo Únie o voľnom pohybe občanov Únie, zavedenie vízovej povinnosti by znamenalo porušenie tohto práva.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Neuplatňuje sa.

5. INÉ PRVKY

- **Plány vykonávania a monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ**

Zmenené nariadenie sa bude uplatňovať odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým sa na Spojené kráľovstvo prestane uplatňovať právo Únie. Stane sa tak 30. marca 2019, pokiaľ Európska rada po dohode so Spojeným kráľovstvom jednomyselne nestanoví iný dátum, alebo k dátumu stanovenému v ratifikovanej dohode o vystúpení podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii. Nariadenie budú vykonávať priamo členské štáty; plán vykonávania preto nie je potrebný.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Článkom 1 sa mení nariadenie (ES) č. 539/2001 v troch aspektoch:

- Odkaz na Spojené kráľovstvo sa z článku 4 ods. 2 písm. d) vypustí, keďže tento bod sa uplatňuje len na tie členské štáty, ktoré neuplatňujú schengenské *acquis*. Členské štáty budú naďalej môcť oslobodiť od vízovej povinnosti osoby, ktorým bolo priznané postavenie utečenca, a osoby bez štátnej príslušnosti a iné osoby, ktoré nie sú držiteľmi štátnej príslušnosti žiadnej krajiny, ktoré majú pobyt v Spojenom kráľovstve podľa článku 4 ods. 2 písm. b).
- Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o britských občanov, bude vložené do prílohy II, t. j. do zoznamu tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti.
- Názov časti 3 prílohy II sa na účely odstránenia súčasného odkazu na právo Únie nahradí názvom „BRITSKÍ ŠTÁTNI PRÍSLUŠNÍCI, KTORÍ NIE SÚ BRITSKÝMI OBYVATEĽMI“. Úplný zoznam britských štátnych príslušníkov, ktorí nie sú britskými občanmi, bude zachovaný, aby sa zabezpečila právna istota. Vízový režim týchto britských štátnych príslušníkov bol prvýkrát stanovený v nariadení (ES) č. 1932/2006, v ktorom sa uvádzajú niektoré kategórie týchto štátnych príslušníkov v prílohe I (s vízovou povinnosťou) a ďalšie sú uvedené v prílohe II (oslobodené od vízovej povinnosti) na základe posúdenia kritérií uvedených v nariadení (ES) č. 539/2001²⁰. Nariadením (EÚ) č. 509/2014 z 15. mája 2014 sa všetky kategórie previedli do prílohy II (oslobodené od vízovej povinnosti)²¹. Vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie nemá vplyv na vízový režim týchto britských štátnych príslušníkov, ktorí nie sú britskými občanmi

Článkom 3 sa zabezpečuje, aby sa zmeny nariadenia (ES) č. 539/2001 uplatňovali odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým sa na Spojené kráľovstvo prestane uplatňovať právo Únie, čím sa zabráni akejkoľvek právnej neistote, pokiaľ ide o bezvízový režim štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi.

²⁰ Úplné posúdenie, ktoré viedlo k tomuto rozhodnutiu, pozri v KOM(2006) 84 v konečnom znení z 13. 7. 2006.

²¹ Úplné posúdenie, ktoré viedlo k tomuto rozhodnutiu, pozri v COM(2012) 650 final zo 7. 11. 2012.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti, pokiaľ ide o vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Spojené kráľovstvo 29. marca 2017 oznámilo Európskej rade svoj úmysel vystúpiť z Únie podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii. V dôsledku toho sa Spojené kráľovstvo stane treťou krajinou a od 30. marca 2019 sa naň prestane uplatňovať právo Únie, pokiaľ sa v dohode o vystúpení nestanoví iný dátum, alebo pokiaľ Európska rada po dohode so Spojeným kráľovstvom jednomyselne nestanoví iný dátum.
- (2) Podľa článku 21 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES²² majú občania Únie právo voľne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov vrátane práva na vstup do členských štátov bez víz alebo rovnocenných formalít.
- (3) V dôsledku vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie sa zmluva a smernica 2004/38/ES prestanú uplatňovať na štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, a tiež na ich právo vstupovať do členských štátov bez víz. Je preto potrebné zahrnúť Spojené kráľovstvo do jednej z príloh k [nariadeniu Rady (ES) č. 539/2001]²³. V prílohe I sa uvádza zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a v prílohe II sa

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77).

²³ Nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. ES L 81, 21.3.2001, s. 1), v súčasnosti je predmetom kodifikácie [pozri COM(2018) 139 final zo 14. 3. 2018]. Odkaz sa aktualizuje po nadobudnutí účinnosti kodifikovaného nariadenia.

uvádza zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti.

- (4) Kritériá, ktoré by sa mali na základe individuálneho posúdenia zohľadniť pri určovaní tretích krajín, ktorých štátni príslušníci podliehajú vízovej povinnosti alebo sú od nej oslobodení, sú stanovené [v článku –1 nariadenia (ES) č. 539/2001]²⁴. Zahŕňajú kritériá súvisiace s nelegálnym prisťahovalectvom, verejným poriadkom a bezpečnosťou štátu, hospodárskymi výhodami, najmä z hľadiska cestovného ruchu a zahraničného obchodu, a s vonkajšími vzťahmi Únie s príslušnými tretími krajinami, najmä vrátane rešpektovania ľudských práv a základných slobôd, ako aj dôsledkov regionálnej súdržnosti a reciprocity.
- (5) Pri zohľadnení všetkých kritérií uvedených v [článku –1 nariadenia (ES) č. 539/2001]²⁵ je vhodné oslobodiť štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, ktorí sú britskými občanmi, pri cestovaní na územie členských štátov od vízovej povinnosti. Bezvízový styk by vzhľadom na zemepisnú blízkosť, prepojenie medzi hospodárstvami, úroveň obchodu a rozsah krátkodobých pohybov osôb medzi Spojeným kráľovstvom a Úniou na účely podnikania, rekreačné alebo iné účely mal uľahčiť cestovný ruch a hospodársku činnosť, a tým by bol pre Úniu prospešný.
- (6) Vláda Spojeného kráľovstva oznámila svoj zámer nepožadovať od občanov štátov EÚ27 víza pri ceste do Spojeného kráľovstva na krátkodobé pobyty na účely podnikania ani na účely cestovného ruchu od dátumu, keď sa na Spojené kráľovstvo prestane uplatňovať právo Únie. Ak Spojené kráľovstvo v budúcnosti zavedie vízovú povinnosť pre štátnych príslušníkov aspoň jedného členského štátu, mal by sa uplatniť mechanizmus reciprocity stanovený v [článku 1 ods. 4 nariadenia (ES) č. 539/2001]²⁶. Európsky parlament, Rada, Komisia a členské štáty by mali pri uplatňovaní tohto mechanizmu konať bezodkladne.
- (7) Spojené kráľovstvo by sa preto malo zaradiť do prílohy II k [nariadeniu (ES) č. 539/2001]²⁷, pokiaľ ide o britských občanov.
- (8) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeho kráľovstvom o pridružení Islandskej republiky a Nórskeho kráľovstva pri vykonávaní, uplatňovaní a rozvoji schengenského *acquis*²⁸, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode B rozhodnutia Rady 1999/437/ES²⁹.
- (9) Pokiaľ ide o Švajčiarsku konfederáciu, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*³⁰, ktoré patria do oblasti

²⁴ Pozri poznámku pod čiarou č. 23.

²⁵ Pozri poznámku pod čiarou č. 23.

²⁶ Pozri poznámku pod čiarou č. 23.

²⁷ Pozri poznámku pod čiarou č. 23.

²⁸ Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 36.

²⁹ Rozhodnutie Rady 1999/437/ES zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k Dohode uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeho kráľovstvom o pridružení týchto dvoch štátov pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 31).

³⁰ Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 52.

uvedenej v článku 1 bodoch B a C rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/146/ES³¹

- (10) Pokiaľ ide o Lichtenštajnsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*³², ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bodoch B a C rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2011/350/EÚ³³.
- (11) Toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa Spojené kráľovstvo nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2000/365/ES³⁴; Spojené kráľovstvo sa preto na jeho prijatí nezúčastňuje.
- (12) Toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES³⁵. Írsko sa preto nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (13) Toto nariadenie predstavuje akt, ktorý je založený na schengenskom *acquis* alebo s ním inak súvisí v zmysle článku 3 ods. 1 Aktu o pristúpení z roku 2003, článku 4 ods. 1 Aktu o pristúpení z roku 2005 a článku 4 ods. 1 Aktu o pristúpení z roku 2011.
- (14) Toto nariadenie by malo nadobudnúť účinnosť 30. marca 2019, v deň vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie.
- (15) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať odo dňa, keď sa na Spojené kráľovstvo prestane uplatňovať právo Únie.
- (16) [Nariadenie (ES) č. 539/2001]³⁶ by sa preto malo zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

[Nariadenie (ES) č. 539/2001]³⁷ sa mení takto:

³¹ Rozhodnutie Rady 2008/146/ES z 28. januára 2008 o uzavretí v mene Európskeho spoločenstva Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 1).

³² Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 21.

³³ Rozhodnutie Rady 2011/350/EÚ zo 7. marca 2011 o uzavretí v mene Európskej únie Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k implementácii, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*, ktoré sa vzťahuje na zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach a pohyb osôb (Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 19).

³⁴ Rozhodnutie Rady 2000/365/ES z 29. mája 2000, ktoré sa týka požiadavky Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*, (Ú. v. ES L 131, 1.6.2000, s. 43).

³⁵ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20).

³⁶ Pozri poznámku pod čiarou č. 23.

³⁷ Pozri poznámku pod čiarou č. 23.

1. V [článku 4 ods. 2]³⁸ sa písmeno d) nahrádza takto:
„d) osoby, ktorým je priznané postavenie utečenca, a osoby bez štátnej príslušnosti a iné osoby, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej krajiny a zdržiavajú sa v Írsku, ktoré sú držiteľmi cestovného dokladu vydaného Írskom, ktorý je uznaný dotknutým členským štátom, a to bez toho, by boli dotknuté požiadavky vyplývajúce z Európskeho dohovoru o zrušení víz pre utečencov podpísanej 20. apríla 1959 v Štrasburgu.“;
2. V časti 1 prílohy II sa vkladá tento text:
„Spojené kráľovstvo (s výnimkou britských štátnych príslušníkov uvedených v časti 3)“;
3. Názov časti 3 prílohy II sa nahrádza takto:
„BRITSKÍ ŠTÁTNI PRÍSLUŠNÍCI, KTORÍ NIE SÚ BRITSKÝMI OBČANMI“.

Článok 2

Ak Spojené kráľovstvo zavedie vízovú povinnosť pre štátnych príslušníkov aspoň jedného členského štátu, uplatňuje sa mechanizmus reciprocity stanovený v [článku 1 ods. 4 nariadenia (ES) č. 539/2001]³⁹. Európsky parlament, Rada, Komisia a členské štáty pri uplatňovaní tohto mechanizmu konajú bezodkladne.

Článok 3

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť 30. marca 2019.
Uplatňuje sa odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým sa na Spojené kráľovstvo prestane uplatňovať právo Únie.
2. Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Štrasburgu

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

³⁸ Pozri poznámku pod čiarou č. 23.

³⁹ Pozri poznámku pod čiarou č. 23.